

LIGJ Nr.9228, datë 29.4.2004

PËR KONTABILITETIN DHE PASQYRAT FINANCIARE

(I azhornuar me Ligjin nr.9477 datw 09.02.2006 dhe Ligjin nr.10110 datw 02.04.2009)

Ne mbështetje te neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I

OBJEKTIVAT, FUSHA E ZBATIMIT DHE PËRKUFIZIMET

Neni 1

Objekti

Ky ligj përcakton parimet dhe rregullat e përgjithshme për përgatitjen e standardeve kontabël kombëtare dhe te pasqyrave financiare, si dhe për mbajtjen e kontabilitetit.

Neni 2

Fusha e zbatimit

1. Ky ligj zbatohet nga te gjitha njësitet ekonomike te vendosura ne Republikën e Shqipërisë, qe kane qëllime fitimprurëse, përfshirë institucionet financiare dhe shoqëritë kontrolluese, pavarësisht nga forma e tyre juridike ose nga kërkesat e veçanta ligjore, qe mund te zbatohen ndaj tyre.

2. Ky ligj zbatohet edhe nga njësitet e tjera, qe nuk kane qëllime fitimprurëse, me përjashtim te rasteve kur pasqyrat financiare dhe kontabiliteti i tyre është subjekt i ligjeve ose i rregullimeve te veçanta.

Neni 3

Përkufizime

Në kuptim të këtij ligji, me termat e mëposhtëm nënkuptohet:

1. "Mbajtja e kontabilitetit" është regjistrimi ne ditar dhe ne llogari i te gjitha veprimeve dhe

fakteve ekonomike, qe i perkasin një njësie ekonomike.

2. "Sistem kontabël" është sistemi qe përdoret për përcaktimin, marrjen ne llogari, matjen,

klasifikimin dhe paraqitjen e te dhënave financiare te veprimtarisë se një njësie ekonomike.

3. "Standarde kontabël" janë parimet ose rregullat e përgjithshme, te shpallura nga një organizëm përgjegjës për normalizimin kontabël, qe përcakton ky ligj, te cilat shërbejnë si baze për zgjedhjen e trajtimeve ose te metodave kontabël, qe zbatohen për përgatitjen dhe paraqitjen e pasqyrave financiare.

4. "Standardet Kontabël Ndërkombëtare (SKN) dhe Standardet Ndërkombëtare te Raportimit Financiar (SNRF)" janë standardet e hartuara nga Bordi i Standardeve Kontabël Ndërkombëtare (IASB).

5. "Njësi ekonomike" janë personat juridike dhe fizike, publike dhe private, me dhe pa

qellim fitimprurës, qe kryejnë veprimtari dhe kane seli te përhershme ne Republikën e Shqipërisë.

6. "Njësi ekonomike qe ndjekin qëllime fitimprurëse" janë njësitë ekonomike, te cilat prodhojnë e realizojnë produkte, mallra e shërbime për shitje, me qellim realizimin e fitimeve, te cilat parashikohen t'u shpërndahen personave investues ne kapitalin themeltar te saj.

7. "Njësi ekonomike qe nuk ndjekin qëllime fitimprurëse" janë njësitë ekonomike publike, buxhetore, te qeverisjes qendrore dhe vendore dhe njësitë qe kontrollohen prej tyre, organizatat jofitimprurëse, si dhe çdo sipërmarrje tjetër private, publike, politike, shoqërore ose fetare, qe nuk përputhet me përkufizimin e një njësie ekonomike qe ndjek qëllime fitimprurëse.

8. "Evidenca mbështetëse" është dokumenti baze, dokumenti plotësues dhe regjistrat (librat)

kontabël, qe përgatiten ne letër te shkruar ose ne bartës informatike.

a) Dokumentet baze përmbajnë regjistrimet fillestare te çdo ngjarjeje dhe veprimi ekonomik; b) dokumentet plotësuese janë bartës te informacionit te marre nga dokumentet baze;

c) regjistrat (librat) kontabël janë bartës te informacionit te regjistruar ne mënyre kronologjike dhe sistematike te efekteve te veprimeve ekonomike te kryera, te marra nga dokumentet baze ose dokumentet plotësuese.

9. "Bartësi informatike" është çdo dokument i evidencës mbështetëse, i autorizuar nga organet përkatëse, i shkruar ne mjete kompjuterike, sipas programeve informatike te pamanipulueshme dhe te printueshme ne çdo kohe.

Neni 4

Standardet kontabël qe zbatohen për hartimin e pasqyrave financiare

1. Njësitë ekonomike që zbatojnë këtë ligj, me përjashtim të rasteve të parashikuara në pikat 2 dhe 3 të këtij neni, zbatojnë standardet kontabël kombëtare për hartimin dhe publikimin e pasqyrave financiare. Standardet kontabël hartohen nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit dhe brenda një muaji shpallen të detyrueshme për zbatim nga Ministri i Financave.

2. Ministri i Financave, pasi merr mendimin e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, shpall standardet kontabël të detyrueshme për zbatim për njësitë ekonomike publike, që nuk ndjekin qëllime fitimprurëse.

3. Standardet e hartuara nga Bordi i Standardeve Kontabël Ndërkombëtare dhe të përkthyer në shqip, nën përgjegjësinë e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, pa ndryshime nga teksti origjinal në gjuhën angleze, shpallen nga Ministri i Financave dhe zbatohen detyrimisht:

a) nga shoqëritë e listuara në një burse zyrtare letrash me vlerë dhe filialet e tyre, subjekt i konsolidimit të llogarive;

b) nga bankat e nivelit të dytë, institucionet financiare, të ngjashme me bankat, shoqëritë e sigurimeve dhe të risigurimeve, fondet e letrave me vlerë dhe të gjitha shoqëritë e licencuara për të kryer veprimtari investimi në letrat me vlerë, edhe kur ato nuk janë të listuara në një burse zyrtare letrash me vlerë;

c) nga njësi ekonomike të tjera të mëdha, të palistuar në një burse zyrtare letrash me vlerë, kur ato tejkalojnë kufijtë e përcaktuar nga Këshilli i Ministrave për të ardhurat vjetore dhe numrin e të punësuarve.

1. Neni 4 i ligjit nr.9228, datë 29.4.2004 hyn në fuqi më 1 janar 2008.

2. Deri në këtë datë standardet do të përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas rregullimeve ekzistuese.

KREU II

MBAJTJA E KONTABILITETIT DHE INVENTARIZIMI I AKTIVEVE E DETYRIMEVE

Neni 5

Mbajtja e kontabilitetit

Te gjitha njësitë ekonomike e organizojnë mbajtjen e kontabilitetit mbi bazën e parimeve dhe të metodave, që përcaktohen nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit.

Neni 6

Evidenca mbështetëse

1. Regjistrimet kontabël justifikohen me evidence mbështetëse, ne forme dokumentare ose informatike, qe sigurojnë besueshmërinë e tyre. Evidenca mbështetëse mbahet si prove dokumentare gjate gjithë periudhës kohore, te përcaktuar ne nenin 17 te këtij ligji.

2. Për çdo regjistrim kontabël duhet te shkruhet origjina, natyra, data dhe përmbajtja e veprimit ekonomik ose e ngjarjes.

Neni 7

Inventari i aktiveve dhe detyrimeve

1. Njësitë ekonomike, subjekte te këtij ligji, duhet te kontrollojnë, te paktën një here ne vit, ekzistencën dhe vlerësimin e aktiveve, te detyrimeve dhe te kapitaleve te veta, nëpërmjet inventarizimit te këtyre elementeve dhe evidencës se tyre mbështetëse.

2. Inventarizimi i aktiveve dhe detyrimeve kryhen nen përgjegjësinë dhe sipas procedurave te miratuara nga organi i drejtimit te njësisë ekonomike, qe aktivet dhe detyrimet te paraqiten me vërtetësi dhe besueshmëri ne pasqyrat financiare vjetore.

Neni 8

Gjuha dhe njësia monetare e regjistrave kontabël

1. Regjistrat kontabël mbahen ne gjuhen shqipe dhe vlerat shprehen ne njësinë monetare shqiptare.

2. Dokumentet e shprehura ne gjuhe dhe/ose ne njësi monetare te huaja, te ardhura nga/ose te dërguara për njësitë ekonomike te huaja, qe nuk kane seli te përherhme ne Republikën e Shqipërisë, vlerësohen ne pajtim me përmbajtjen e pikës 1 te këtij neni.

3. Njësitë ekonomike mund to i regjistrojnë veprimet ekonomike dhe gjendjet e shprehura ne njësitë monetare te huaja dhe i konvertojnë ato ne njësinë monetare shqiptare, ne përputhje me standardin kontabël përkatës.

KREU III

PARIMET DHE PËRBËRËSIT E PASQYRAVE FINANCIARE

Neni 9

Respektimi i standardeve kontabël

1. Pasqyrat financiare paraqesin me vërtetësi dhe besueshmëri gjendjen financiare, performancen, ndryshimet ne gjendjen financiare dhe rrjedhjen e parasë se njësive ekonomike. Pasqyrat financiare përgatiten dhe paraqiten ne përputhje me standardet kontabël. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit

mund te autorizojë përjashtime në rastet kur zbatimi i një standardi të veçantë gjykohet se është i papërshtatshëm për të siguruar të dhëna të vërteta dhe të besueshme.

2. Pasqyrat financiare në këtë ligj u referohen pasqyrave financiare individuale dhe pasqyrave financiare të konsoliduara.

Neni 10

Bazat dhe parimet mbështetëse

1. Pasqyrat financiare sigurojnë transparencën përmes të dhënave të plota dhe paraqesin, me vërtetësi, të dhënat e nevojshme për vendimmarrje. Ato përgatiten bazuar në një kontabilitet ushtrimor dhe në vijueshmërinë e veprimtarisë së njësisë ekonomike, për një të ardhme të parashikueshme.

2. Të dhënat që përmbajnë pasqyrat financiare duhet të jenë të kuptueshme për përdoruesit,

te cilët kanë njohuri të mjaftueshme për veprimtaritë ekonomike të biznesit dhe për kontabilitetin.

3. Të dhënat për elementet dhe për shumat që ndikojnë në vendimmarrjet ekonomike të përdoruesve paraqiten veçmas në pasqyrat financiare. Paraqitjet e grupuara lejohen vetëm për elemente me natyrë të ngjashme, shumat e të cilave nuk janë materiale.

4. Kompensimi ndërmjet një elementi të aktivitetit të bilancit dhe një elementi të detyrimeve, si dhe ndërmjet një të ardhure dhe një shpenzimi është i ndaluar, përveç rastit kur parashikohet ose autorizohet nga një standard kontabël.

5. Të gjitha transaksionet dhe ngjarjet trajtohen në përputhje me metodat kontabël, të cilat sigurojnë plotësinë, paanësinë, kujdesin dhe paraqitjen me vërtetësi të pasqyrave financiare.

Neni 11

Krahasueshmëria

1. Pasqyrat financiare duhet t'u japin mundësi përdoruesve që të bëjnë krahasime ndërmjet ushtrimeve të ndryshme kontabël ose njësisive ekonomike të ndryshme.

2. Paraqitja dhe klasifikimi i elementeve bëhen me koherencë nga njëri ushtrim kontabël në tjetrin, përveç rastit kur ndryshimi kërkohet nga një standard i ri kontabël ose kur ndryshimi çon në një paraqitje më të përshtatshme të ngjarjeve ose transaksioneve në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike.

Neni 12

Përbërësit e pasqyrave financiare

Pasqyrat financiare vjetore, përveç atyre që parashikohen në mënyrë të specifikuar nga standardet kontabël kombëtare, duhet të përmbajnë këto dokumente:

- a) bilancin kontabël;
- b) pasqyrën e të ardhurave dhe të shpenzimeve;
- c) pasqyrën e ndryshimeve në kapitalet e veta;
- ç) pasqyrën e rrjedhjes së parasë (cash flow);
- d) anekset e pasqyrave financiare, që përmbajnë një paraqitje të metodave kontabël, si dhe materialin tjetër shpjegues.

Neni 13

Parimet e vlerësimit

Elementet futen në llogari dhe përfshihen në pasqyrat financiare, me shumën që përcaktohen, sipas standardeve kontabël.

Neni 14

Ushtrimet kontabël

1. Kohëzgjatja e ushtrimit kontabël është 12 muaj.
2. Ushtrimi kontabël fillon në datën 1 janar dhe përfundon në datën 31 dhjetor. Përjashtimet për veprimtaritë e veçanta, me propozimin e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, miratohen nga Këshilli i Ministrave.

Neni 15

Gjuha dhe njësia monetare e pasqyrave financiare

1. Pasqyrat financiare përgatiten dhe paraqiten në gjuhën shqipe dhe vlerat shprehen në njësinë monetare kombëtare.
2. Pasqyrat financiare mund të paraqiten në shifra të rrumbullakosura, nëse nuk shkaktohet humbje e të dhënave, që kanë ndikim të përdoruesit e këtyre pasqyrave.

Neni 16

Depozitimi dhe publikimi i pasqyrave financiare

1. Pasqyrat financiare te njësive ekonomike, duke përjashtuar ato te pikës 2 te këtij neni, depozitohen ne gjykatat përkatëse ku ato janë regjistruar, jo me vone se një muaj nga data e miratimit te tyre nga mbledhja e përgjithshme e anëtarëve ose nga organi tjetër përgjegjës.
2. Njësitë ekonomike publike, te cilat nuk ndjekin qëllime fitimprurëse, i depozitojnë pasqyrat e tyre financiare brenda afateve dhe ne vendet e përcaktuara me vendim te Këshillit te Ministrave.

Neni 17

Ruajtja e dokumenteve

Regjistrat kontabël dhe evidencat mbështetëse ruhen për 10 vjet rresht pas mbylljes se vitit ushtrimor kontabël, te cilit i përkasin, përveç atyre qe, me ligj ose akt tjetër nënligjor, përcaktohet një afat me i gjate ruajtjeje. I njëjti afat zbatohet edhe për dokumentet informatike (bartësit) dhe printimet e tyre.

Neni 18

Përgjegjësitë

1. Organi i drejtimit ekzekutiv te njësisë ekonomike dhe organi i tij mbikëqyrës, te punësuar ose jo, janë përgjegjës për përmbushjen e te gjitha kërkesave, te parashikuara nga dispozitat e këtij ligji.
2. Ekspertimi ligjor i pasqyrave financiare nga eksperte te pavarur te licencuar nuk e çliron organin e drejtimit ekzekutiv dhe atë mbikëqyrës te njësisë ekonomike nga përgjegjësitë, te parashikuara ne piken 1 te këtij neni.

KREUIV

KESHILLI KOMBËTAR I KONTABILITETIT

Neni 19

Statusi dhe detyrat

1. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit krijohet si organizëm profesional publik i pavarur dhe gëzon personalitet juridik.
2. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit ka për detyre:
 - a) te hartoje standardet kontabël kombëtare, ne përputhje me kërkesat e këtij ligji dhe ne koherence me Standardet Kontabël Ndërkombëtare.

Nëse për arsye të legjislacionit dhe të praktikave kontabël brenda vendit, Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit e shikon të nevojshme që të shmanget nga zbatimi i disa standardeve, ai e ka autoritetin që ta bëjë një gjë të tillë, vetëm pasi të shpjegojë dhe të justifikojë arsyet e këtij veprimi;

b) të përpunojë një sistem kontabël, ku përveç standardeve kontabël kombëtare, të përcaktojë rregullat për mbajtjen e kontabilitetit, listat e llogarive dhe përdorimin e tyre, si dhe formatet për pasqyrat financiare;

c) të evidentojë nevojat dhe të propozojë zgjidhjet për përmirësimin e metodave kontabël për mbajtjen e kontabilitetit dhe për kualifikimet;

ç) të interpretojë dhe të përgjithësojë problemet që dalin nga praktika dhe standardet kontabël, të cilat i paraqet në formën e udhëzimeve kontabël;

d) të shqyrtojë dhe të japë mendime për të gjitha projektligjet dhe projektaktet nënligjore, rregulluese, të cilat përmbajnë dispozita për kontabilitetin, për përgatitjen e llogarive, që lidhen me njësitë ekonomike, subjekte të këtij ligji, si dhe me profesionet me baze kontabilitetin;

dh) të vendosë marrëdhënie me organizata profesionale vendase e të huaja dhe të marrë pjesë në veprimtaritë kombëtare dhe ndërkombëtare për kontabilitetin.

Neni 20

Përbërja dhe zgjatja e mandatit

1. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit përbëhet nga 9 anëtarë, prej të cilëve:

a) dy anëtarë propozohen nga organizatat e profesioneve të lira kontabël, të krijuara sipas legjislacionit në fuqi;

b) dy anëtarë propozohen nga fakultetet e ekonomisë;

c) dy anëtarë propozohen nga Bashkimi i Dhomave të Tregtisë;

ç) tre anëtarë propozohen nga Ministri i Financave.

2. Anëtarët e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit mandatohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

3. Anëtarët e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit kanë mandat 4-vjeçar dhe mund të rimandatohen me propozimin e subjektit përkatës, me miratimin e Këshillit të Ministrave.

4. Për të siguruar vazhdimësinë në përbërjen dhe punën e këshillit, njeri nga anëtarët e mandatit të parë, i përcaktuar me short nga secili subjekt që i ka propozuar, ka mandat 3-vjeçar, me të drejtën e rimandatimit

5. Kandidatet për anëtarë të Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit duhet të plotësojnë kriteret e mëposhtme:

a) të kenë diplome universitare në fushën e kontabilitetit dhe/ose financës;

b) të kenë fituar titullin "Profesor" ose gradën shkencore "Doktor shkencash" prej jo më pak se një viti ose të kenë fituar një "Master në kontabilitet dhe/ose financë" prej jo më pak se 3 vjetësh, ose të kenë një përvojë pune me standardet ndërkombëtare të kontabilitetit dhe të raportimit financiar mbi 5 vjet, apo me standardet kombëtare të kontabilitetit mbi 7 vjet;"

c) të kenë përvojë në udhëheqjen metodologjike dhe në hartimin e akteve ligjore e nënligjore dhe të metodikave në fushën e kontabilitetit dhe të financave;

ç) të kenë autoritet profesional të njohur dhe figure të pastër morale.

6. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit për realizimin e detyrave angazhohet me kohë jo të plote pune.

7. Për të mbështetur veprimtarinë e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, krijohet një strukturë administrative me personel të punësuar. Struktura, organika, pagat për të punësuarit dhe honorarët e anëtarëve të këtij këshilli, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

8. Anëtarit të Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit i hiqet mandati para përfundimit të tij, me propozimin e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, me vendim të Këshillit të Ministrave, vetëm në rastet kur ai:

a) vdes;

b) behet i paafte për shkak sëmundjeje;

c) kryen një vepër penale;

ç) nuk përmbush kërkesat e caktuara në Rregulloren e Brendshme të Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit.

Neni 21

Organizimi dhe funksionimi

1. Organizimi dhe funksionimi i Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, procedurat për hartimin e standardeve kontabël kombëtare dhe të produkteve të tjera, të realizuara nga anëtarët e këtij këshilli ose të tretet, përcaktohen në rregulloren e brendshme të tij, e cila propozohet nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit dhe miratohet nga Këshilli i Ministrave.

2. Kryetari dhe Nënkryetari i Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit zgjidhen nga anëtarët e këshillit, sipas procedurave të përcaktuara në rregulloren e brendshme.

Neni 22

Burimet e financimit

1. Veprimtaria e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit financohet nga Buxheti i Shtetit. Ai ka të drejte të përdorë edhe të ardhurat që realizon nga punët që kryen.

2. Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit mund të përdorë financime dhe donacione nga subjektet dhe organizmat financiare dhe profesionale vendas dhe të huaj, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 23

Shkeljet dhe dënimet

Rastet e shkeljeve të kërkesave të këtij ligji janë objekt i masave ndëshkimore administrative, civile ose penale, në masën e dëmit të shkaktuar, në përputhje me dispozitat e Kodit Civil, Kodit Penal ose ligjeve të tjera, në baze të kërkesë-padive të bëra nga palët e interesuara.

KREU V

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 24

Zbatimi i ligjit

Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, deri në hyrjen në fuqi të ligjit, të nxjerrë aktet në zbatim të nenëve 19, 20 dhe 21 të këtij ligji, për organizimin dhe funksionimin e strukturave dhe të organeve të parashikuara në ligj.

Neni 25

Zbatimi i lirë

Njësitë ekonomike lejohen t'i zbatojnë standardet ndërkombëtare të kontabilitetit para datës që këto standarde shpallen të detyrueshme për zbatim.

Neni 26

Shfuqizime

Ligji nr.7661, datë 19.1. 1993 "Për kontabilitetin", shfuqizohet me hyrjen në fuqi të këtij ligji.

Neni 27

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn ne fuqi me 1 janar 2008.

Deri në këtë datë standardet do të përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas rregullimeve ekzistuese.